Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w Drukarni Stanisława Gieszkowskiego

№ 285.

Kwartalnie kosztuje złotych szesnaście miesięcznie złotych sześć.

WTOREK 14 Grudnia 1847 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła Reaum.	Psychrometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi.
11	6"	27 8. 18	+ 1.	2,2. 26	Wschodni słaby	Pochmurno	Mgła Deszcz.
	2	6. 65	+ 1	2,2 23	Wschodni ..	..	..
	10	7. 12	+ 1.	2,2 22	.. ..	..	..
12	6"	7. 87	— 0.	3,1 97	Wschodni słaby	..	..
	2	8. 19	+ 2	4,2 50	Wschodni ..	Pogoda	..
	10	9. 11	+ 2	2,1. 76	Pł. Zachodni ..	..	..

Ogłaszając Prenumeratę na następny Kwartał. Redakcya GAZETY KRAKOWSKIEJ *uprasza Szanownych Abonentów o wczesne zapisywanie się: po 6. Stycznia bowiem zgłaszający się mogliby niekompletne otrzymać exemplarze, gdyż taka tylko liczba odbijać się będzie, jaka się po dzień ten potrzebna być okaże. Prenumerować można we wszystkich Urzędach i na Stacyach Pocztowych. Prenumerata kwartalna Złp. 16. miesięcznie Złp. 6.*

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Od zeszłego tygodnia odbywają się już próby na kolei żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, od Częstochowy aż do stacyi Granica, nad Białą Przemszą o 2 wiorsty od stacyi Krakowsko-Górnoszląskiej w Szczakowej. Przestrzeń ta od Częstochowy wynosi 72 wiorsty i dotyka sławnych kopalni i hut w Dąbrowej i w Niwce. Od d. 1 Grudnia kolej ta otwartą została dla użytku publiczności aż do Ząbkowic.

— *Preszburg* 6 *Grudnia.* —

Na dzisiejszém posiedzeniu izby deputowanych, postanowiono 37 głosami przeciw 17, że co do włościan chcących się okupem uwolnić od pańszczyzny, dziedzic obowiązany jest przyjąć ofiarowane wynadgrodzenie. Główna ta zasada będzie służyć za wskazówkę kommissyi w téj mierze ustanowić się mającéj. — Granica celna między Węgrami i innemi krajami Monarchii Austryackiej ma być na zawsze zniesioną.

Wiadomości zagraniczne.

— *Warszawa* 10 *Grudnia.* —

Powszechnie znany i poważany L. A. Dmuszewski, Nestor Sceny Warszawskiéj, od lat 27 Redaktor główny popularnego pisma „Kuryer Warszawski"; członek Towarzystwa Dobroczynności, vice-prezes komitetu wsparcia podupadłych artystów muzycznych, wczoraj o godzinie 2éj po południu po dotkliwéj chorobie rozstał się z tym światem. Śmierć przerwała pasmo dni tego życia tak użytecznego, tak wylanego dla dobra ludzkości i tak ściśle splecionego z kolejami naszéj sceny. Życie Dmuszewskiego to jéj kronika od lat pięćdziesięciu. Współczesny Bogusławskich, Żółkowskich, Dmuszewski ciągłym był świadkiem wzrostu, postępu i rozwijania się sceny Warszawskiéj. Jako artysta dramatyczny, jako autor i tłomacz stu kilkudziestu dzieł, które dawniéj stanowiły repertoar Teatru i nareszcie jako Dyrektor Teatrów, ważne i niezapomniane położył zasługi. Przy najsłynniejszych imionach sceny naszej zapisane jest imie Dmuszewskiego w poważnéj księdze jéj dziejów. Zapisane jest to imie w tem ulotnem pisemku, które przez lat 27 prowadził z takim taktem, z taką zręcznością a które stało się potrzebą i chlebem codziennym wszystkich. Zapisane jest to imie w sercu rodziny, dla któréj był najlepszym ojcem, w tkliwych wspomnieniach przyjaźni, zapisane jest nakoniec to imie w modłach i błogosławieństwach nieszczęśliwych, którzy nigdy nie pukali daremnie do drzwi domu jego. Te drzwi zawsze otworem dla nich stały. Biedny, nieszczęśliwy, z ufnością przechodził te progi, gdzie go czekało chętne, ojcowskie a nie upokarzające

wsparcie. Dmuszewski umiał dawać On nie ciskał w oczy potrzebującemu twardéj jałmużny, ale dzielił się z nim swoim dobytkiem, jak z krewniakiem jak z bratem. Ileż łez otarła ta ręka dobroczynna, z jaką szczodrotą siała dary, do iluż strapionych rodzin radość, pociechę i nadzieję wnosiła?

Dmuszewski żył lat 70, za krótko dla społeczności, któréj był użytecznym członkiem, za krótko dla tej osieroconéj rodziny nieszczęśliwych, która od lat tylu witała i pozdrawiała go ojcem, i tuliła się i ogrzewała przy jego boku. Dmuszewski umarł z rezygnacyą chrześciańską, umarł z pogodą na twarzy wśród żalu krewnych, przyjaciół, domowników, ani spokoju téj śmierci żaden by najlżejszy wyrzut sumienia nie zachmurzył. Mąż zasługi, cnoty, poświęcenia, mąż, którego całe życie było wzorem pracy i prawości, zgasł na zawsze. Płakać nad nim będą żona, córka a przyjaźń skargi rozwodzić, ale krzyk boleści najwymowniejszy, ale łza najgorętsza co na grób jego spadnie, będzie to łza nieszczęścia....

Te kilka słów, poświęca, pamięci zmarłego ten, którego ś. p. Dmószewski zaszczycał życzliwością i przyjaźnią Te kilka słów niedokładny tylko i nader ułomny dają rys życia tak wielostronnego. Jest to tylko pierwsze wylanie myśli i uczuć, zbudzonych tym fatalnym zgonem. W tém szkicowem naznaczeniu, nie wskazaliśmy nawet rysów głównych téj postaci tak popularnéj w Warszawie. Zamiarem jest naszym podać wkrótce bliższą wiadomość o całym zawodzie męża, którego śmierć głęboką zrobiła próżnię w towarzystwie.

— *Bruxella* 6 *Grudnia.* —

Na posiedzeniu izby reprezentantów wniesiono projekt do prawa o ustanowieniu pewnego podatku za nadanie lub uznanie tytułów szlachectwa, a to na zasadzie opłat jakim ulegają dyplomy francuzkie, co znacznie zasila kassy rządowe w tym kraju; za tytuł bowiem Xięcia płaci się 18,000 franków, za Hrabiego 7200 fr. za Barona 3600 fr. Minister spraw wewnętrznych oświadczył że ogłosi spis wszystkich nadanych lub uznanych tytułów szlachectwa od r. 1830 i że każde przyszłe nadanie lub uznanie szlachectwa ma być w Monitorze zamieszczone.

— *Od granic Szwajcarskich.* —

Kanton Bern. Mówią tu o nocie, która pod d. 3 Grud. do Bern nadejść i rządowi związkowemu doręczoną być miała. Jedni twierdzą że jest z d. 25, a drudzy że 30 Listopada. W tém jednak zgadzają się wszyscy że zawiera wezwanie do porozumienia się w dobry sposób z kantonami odszczepionemi, i że obu stronom podaje rękę do zgody w imieniu 5 wielkich mocarstw.

Nieruchomy majątek jezuitów przeznaczony na pokrycie kosztów wojennych podają na przeszło 2 miliony franków szwajcarskich.

Szósty buletyn armii związkowéj brzmi jak następuje: „Kanton Wallis wrócił także do związku Szwajcarskiego według swego oświadczenia z d. 30 Listopada i przyjął wojska związkowe; tym sposobem cel armii osiągniony został. Dwadzieścia dni wystarczyło do osiągnienia go i przywrócenia znaczenia i godności najwyższéj władzy krajowéj. Gdy wysoki rząd związkowy na d. 4 Listop postanowił rozwiązać mocą oręża przymierze kantonów odszczepionych rozpoczęły się d. 10 t. m. poruszenia wojsk przeciw Freiburgowi, który się d. 14 poddał: za nim poszły, Zug, Lucerna, gdzie musiano użyć zbrojnéj przemocy, Unterwalden, Schwyc, Uri, a na d. 30 Listop. Wallis. Była to wprawdzie krótka wyprawa ale okwita w znoje wszelkiego rodzaju, z wesołą odwagą znosiło ochocze wojsko wszystkie trudy, niedostatki czuwanie, przyspieszone pochody, nic nie ugięło jego stałéj woli, a odwaga z jaką szło do boju i wzgardą śmierci, jaką okazywało, świadczą o nie wygasłym jeszcze duchu przodków naszych posród ludów szwajcarskich. Wojska nasze zasłużyły na wdzięczność ojczyzny.

Różne oddziały armii wracają już do domu, za któremi i reszta niedługo pospieszy biorąc z sobą to przekonanie że wywalczyło Szwajcaryi długi szereg lat spokojnych i poważanie ojczyzny za granicą. Dan w głównéj kwaterze w Lucernie d. Grudnia.

— *Kanton Freiburg.* —

Rząd tymczasowy oddał d. 29 listopada 82 osób skompromitowanych pod sąd o zdradę kraju i pociągnął do odpowiedzialności jako sprawców przymierza Kantonów odszczepionych. Deficit w Kassie rządowéj i koszta zajęcia przez wojska związkowe wynoszą 2,529,000 franków szwajcarskich

— *Paryż* 5 *Grudnia.* —

Z powodu odjazdu posła Neapolitańskiego xięcia Serra Capriola *Journal des Débats* tak się wyraża: „Xiążę spiesznie został powołany do swego monarchy. Mówią że król neapolitański powodowany niebezpiecznemi manifestacyami swego ludu w różnych częściach królestwa, postanowił go mianować swoim jeneralnym namiestnikiem czyli wicekrólem Sycylii. Wszyscy, którzy znają wzniosły, stały ślachetny i umiarkowany charakter xięcia Capriola i wiedzą że do swych zasad konserwatywnych łączy zarazem przekonanie o niezbędnéj potrzebie postępu w duchu czasu w swojéj ojczyźnie, nie mogą jak tylko chwalić taki wybór. Jestto zapewne w oczach Europy najlepszym dowodem dobrotliwych zamiarów króla dla swego ludu. Xiążę Serra Capriola zostawał w Paryżu w najwiekszém znaczeniu, a odjazd jego wzbudza powszechny żal u tych co jego uprzejmość i miłe obchodzenie znali“

Według tegoż dziennika wszyscy naczelnicy kantonów odszczepionych wraz z pewną liczbą jezuitów schronili się na terytoryum sardyńskie.

W komitecie centralnym dla reformy wyborów uczyniono wniosek, aby przed rozpoczęciem posiedzeń izb wyprawić 12 wielkich bankietów reformistowskich w 12 okręgach Paryża. Trzéj deputowani różnych odcień mają wnieść projekt do prawa o zniesieniu aresztu osobistego za długi.

Rząd francuzki odstąpił rządowi toskańskiemu 6000 karabinów po tych samych cenach jak i państwu kościelnemu. Broń tę odesłano już do Livorno.

— *Londyn* 6 *Grudnia* —

Na dzisiejszém posiedzeniu izby niższéj Lord Palmerston oświadczył, że wojna domowa w Szwajcaryi ukończona, dla tego więc pośrednictwo w téj sprawie miejsca mieć nie może.

Dotąd złożono w izbie niższéj 18 petycyi między niemi 1 od uniwersytetu Oxfortskiego które żadają, aby wykluczenie żydów z Parlamentu i nadal utrzymać, gdy tymczasem trzy tylko są w duchu przeciwnym ułożone.

— *Stockholm* 30 *Listopada*. —

Stósownie do królewskiéj propozycyi odtąd nie będzie się już budować liniowych okrętów, tylko parowe; cała zaś flota składać się ma z 272 statków wojennych, a między niemi 32 parowych

— *Od granic Włoskich.* —

Według najnowszych wiadomości, oczekiwano w Ferrarze batalion wojska papiezkiego który pełnić będzie zwykłą służbę w miejsce dotychczasowéj załogi c. austryackiéj, mającéj się znowu do twierdzy i koszar cofnąć.

Tak modeńskie jak i toskańskie wojska cofnęły się cokolwiek od wspólnéj granicy dla uniknienia możebnych zetknięć przy obecnem rozjątrzeniu smutne następstwa za sobą pociągnąć mogących. Dzienniki włoskie donoszą, że rządy modeński i toskański, dla zgodnego załatwienia sporu z zajęcia Fivizzano wynikłego postanowiła użyć pośrednictwa Jego Świątobliwosci Papieża i króla sardyńskiego.

— *Florencya* 1 *Grudnia*. —

Dzienniki tutejsze potwierdzają wiadomość że Pius z królem sardyńskim przyjęli na siebie pośrednictwo w sprawie odstąpienia zajętéj prowincyi Fivizzano.

Z Livorno donoszą, że zeszłéj niedzieli angielska flota z 4 liniowych okrętów i dwóch wojennych statków parowych złożona pod dowództwem Admirała Parker na tamtejszéj przystani kotwice zarzuciła. Jeden ze statków parowych popłynął zaraz do Civitavecchia.

Wskutek odebranéj wiadomości, o zaszłym wypadku cholerycznéj śmierci na francuzkim statku z Konstantynopola do Malty przybyłym i o innych oznakach na różnych miejscach środziemnego morza które się domyślać każą zbliżania się téj zarazy, zarządzono w Livorno wszelkie środki ostrożności, jak ich się w podobnym razie używać zwykło. Od wczoraj obiega nawet pogłoska, że cholera wybuchła w Parmie, co jednak zdaje się bydź zawczesném i potrzebuje potwierdzenia.

— *Konstantynopol* 24 *Listopada*. —

Wysoka porta wydała okólnik do tutejszych posłów zagranicznych, zawiadamiający ich o zniesieniu blokady na brzegach Albanii w skutek zupełnego utłumienia powstania niedawno wybuchłego w jednéj części tego paszaliku.

Cholera ustaje widocznie, pojedyncze tylko jeszcze wypadki śmierci na tę zarazę, wydarzają się, która jednak tak łagodny przybrała charakter, że tutejsi lekarze spodziewają się rychłego jéj ustąpienia.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Od dnia 12 *do dnia* 13 *Grudnia*.

Karpiński Marcelli ob., Liwschitz Bernard, Stadnicka Józefa hr., Maciszewski Ludwik, Turnau Jakób, z Galicyi; — Padechowicz Franciszek ob., Straszewski Romuald ob., z Polski.

Wyjechali z Krakowa.

Dabski Karol ob., do Polski.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 6687.

CESARSKO KROLEWSKI TRYBUNAŁ
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wskutek prośby Katarzyny Milczowéj, wniesionéj o przyznanie tejże ze spadku po Barbarze z Barańskich 1) Kunińskiej 2) Drozdowskéj pozostałego, ⅓ części Domu pod Liczbą 290 w Gminie VIII Miasta Krakowa przy Ulicy Polnéj stojącego, na zasadzie testamentu rzeczonéj Drozdowskiéj pod dniem 1 Grudnia 1845 r. sporządzonego, którym powołany Dom w równych częściach podającéj. Jakóbowi Drozdowskiemu i Kunegundzie Schreiberowéj zapisała. Trybunał po wysłuchaniu wniosku Prokuratora, wzywa wszystkich prawa do spadku tego mieć mogących aby się z takowemi w terminie 3 miesięcy do Trybunału zgłosili, po upływie bowiem tego terminu część spadku powołanego zgłaszającéj się Katarzynie Milczowéj przyznanym zostanie.

Kraków dnia 26 Października 1847 r.

Sędzia Prezydujący
J. *Pareński.*

(2r.) Z. Sekretarz. P. *Burzyński.*

Nr. 25,223.

Kundmachung.

Das k. k. provisorische Berg- und Hüttenamt in Jaworzno wird seinen beiläufig 1500 Krakauer Garnez betragen den Bedarf an Rüböhl für das

gegenwärtige mit dem Monat Oktober 1848. zu Ende gehende Betriebsjahr im Wege der öffentlichen Konkurenz durch eine Offerten-Verhandlung sichern.—

Die unternehmungslustigen Lieferanten, werden aufgefordert, ihre dießfälligen versiegelten Offerte, welche mit einer vom gesammten Lieferungsbetrage mit 10. Prozent zu berechnenden Caution zu versehen sind, längstens bis 20. Dezember bei dem gefertigten Amte einzureichen, und darin zu erklären, daß sie sich verpflichten, die erste in 400 Garnetz bestehende Parthie Oehl längstens bis 8. Jänner 1848. das übrige Quantum in angemessenen Zeiträumen, über jedesmahlige Aufforderung des Amtes um den in Conventions-Münze anzusetzenden Preis nach Jawerzno zu stellen.

Welches von Seiten der k. k. Polizei Direktion zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.

Krakau am 10 Dezember 1847.

In Verhinderung des Herrn k. k. Pol. Direktors
Smidowicz.

Nr. 25,421.

Lizitations-Ankündigung.

Vom 10. des laufenden Monats Dezember 1847, werden jeden Freytag die durch die Vermahlung des ärarischen Kerns in Podgorzer Verpflegsmagazin sich sammelnden Kleyenabfälle im Wege der öffentlichen Lizitation an die Meistbiethenden veräußert werden.

Welches von Seiten der k. k. Polizei Direktion zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.

Krakau am 10 Dezember 1847.

In Verhinderung des Hern Polizei Direktors
Smidowicz.

Kolczyki, kanapy, pierścionki, i szpilka, wszystkie te kosztowności dyamentowe, będą dnia 17 b. m. i r. o godzinie 10 z rana, zaś, ruchomości, jako to: Stolarszczyzna, zwierciadła, zegar stołowy, odzież męzka, kobieca, bielizna, książki hebrajskie, talesy, galony złote, srebrne, i różne sprzęty domowe, tegoż samego dnia, lecz o 11 godzinie przed południem, przed Sukiennicami Miasta Krakowa, przez publiczną licytacyą sprzedane.

Kraków dnia 13 Grudnia 1847 r.

Dziarkowski C. K. K. S.

Doniesienia prywatne.